

Trafikkontoret
Exploateringskontoret

Tjänsteutlåtande
Dnr T2016-02245
Dnr E2016-02587
Sida 1 (5)
2016-08-22

Handläggare
Trafikkontoret
Lars Jolérus
Anläggning
Telefon: 08-508 260 46

Till
Trafiknämnden
2016-08-25
Exploateringsnämnden
2016-08-25

Exploateringskontoret
Christopher Pleym
Projektutveckling
Telefon: 08-508 265 06

**Avtal om nyttjande av stadens tunnlar samt
markförläggningsavtal för stads- och
fordonsgasledningar i allmän platsmark och
annan av staden ägd mark inom Stockholms
kommun. Förberedelse inför avyttring av
Gasnätet Stockholm AB och Stockholm Gas AB,
dotterbolag till Fortum Värme AB samägt med
Stockholms stad**

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden och trafiknämnden godkänner var och en för sig föreliggande markförläggningsavtal för stads- och fordonsgasledningar i allmän platsmark och annan av staden ägd mark inom Stockholms kommun, bilaga 1, samt uppdrar åt förvaltningscheferna att underteckna avtalet
2. Trafiknämnden godkänner för sin del avtal om nyttjande av stadens tunnlar, bilaga 2, och uppdrar åt förvaltningschef att underteckna avtalet.
3. Exploateringsnämnden och trafiknämnden beslutar om omedelbar justering.

Trafikkontoret
Anläggning

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 260 46
Växel 08-508 272 00
Fax 08-508 264 56
lars.jolerus@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Jonas Eliasson
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Håkan Falk
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Sammanfattning

Fortum Värmes gasverksamhet bedrivs i två separata bolag, Gasnätet Stockholm AB och Stockholm Gas AB. Båda är helägda dotterbolag till Fortum Värme. Fortum Värme har mottagit ett indikativt bud på de båda bolagen från iCon Infrastructure. Bolagens verksamhet omfattar stadsgas och fordonsgas.

Den 29 juni 2016 beslöt styrelserna i AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad (publ), och dess dotterbolag Fortum Värme att acceptera budet. För affärens slutliga genomförande återstår ett lagakraftvunnet beslut där kommunfullmäktige godkänner avtalet.

Den planerade försäljningen av gasverksamheten har inneburit att nya avtal om nyttjande av stadens tunnlar samt markförläggningsavtal för stads- och fordonsgasledningar i allmän platsmark och annan av staden ägd mark inom Stockholms kommun behövt tas fram. De nya avtalen bygger huvudsakligen på de gamla avtalen och innehåller inga stora förändringar i sak. Avtalen har uppdaterats efter dagens förutsättningar och förtydligats på en rad punkter. Nyttjanderättsavgifterna är lämnade oförändrade i de båda avtalen.

Bakgrund

AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad (publ) är ett holdingbolag vars enda innehav är det helägda dotterbolaget AB Fortum Värme (Fortum Värme) samägt med Stockholms stad. All operativ verksamhet bedrivs i dotterbolaget Fortum Värme. Stockholms stad innehar 50 procent av rösterna och 50 procent av kapitalet i holdingbolaget. Övriga 50 procent av rösterna och kapitalet ägs av Fortum Power & Heat AB. Fortum Värme bedriver verksamhet inom fjärrvärme, fjärrkyla, stadsgas och annan liknande verksamhet i Stockholmsområdet.

Fortum Värmes gasverksamhet bedrivs i två separata bolag, Gasnätet Stockholm AB och Stockholm Gas AB. Båda är helägda dotterbolag till Fortum Värme. Fortum Värme har mottagit ett indikativt bud på de båda bolagen från iCon Infrastructure.

Bolagens verksamhet omfattar stadsgas och fordonsgas. Stadsgasnätet är 50 mil långt och täcker centrala Stockholm samt Solna och Sundbyberg. Framställning och inmatning av gas till stadsgasnätet sker i huvudsak från förgasningsanläggningen i Högdalen.

Fordonsgasnätet är fyra mil långt och knyter samman biogasleverantörers produktionsanläggningar i Stockholm för gas med bussdepåer för busstankning och tankstationer för fordonsgas. Biogasproduktionen i Henriksdal är ansluten till fordonsgasnätet och nätet är också ihopkopplat med SL:s ledningar över Lidingö till Käppala reningsverk och biogasproduktionen där.

Reglering av gashandeln i Stockholm medförde en överföring av gashandeln till Stockholm Gas Handel AB år 2014-2015. Namnändringar genomfördes också med nya varumärken (till Gasnätet Stockholm AB och Stockholm Gas AB) år 2015.

Renovering av stadsgasnätet påbörjades efter en miljödom år 2003 som innebär att läckaget ska minska med ca 70 procent till år 2022. Detta uppnåddes år 2015.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret och exploateringskontoret i samråd med Stadshus AB och stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Försäljningen och köparen

Under de senaste åren har flera diskussioner förts med potentiella köpare och indikativa bud har lagts, men avslut har inte nåtts. Vid Fortum Holding AB styrelsemöten den 16 februari 2016 och den 22 april 2016 informerades om att en potentiell köpare framträtt med en intresseanmälan gällande förvärv av gasverksamheterna.

iCon Infrastructure är en oberoende infrastrukturfond med över 1 miljard € under förvaltning. Fokus är investeringar i infrastruktur i Europa och Nordamerika. iCon Infrastructure har stor erfarenhet av gasverksamhet och andra infrastrukturella investeringar och är verksamt i Nordamerika och Europa med kapitalplaceringar på uppdrag av pensionsfonder och försäkringsbolag. Fonden har hittills gjort förvärv av bl.a. gasverksamheter i USA och Storbritannien samt fjärrvärmeverksamheter i Sverige och Norge.

iCon Infrastructure har angivit som sin avsikt att fortsätta investera i gasnätet i syfte att vårda driftsäkerheten och minska gasläckaget.

Tidplan

Den potentiella köparen, iCon Infrastructure, inkom i juni 2016 med ett bindande bud på de båda bolagen. Ett avtalsutkast färdigställdes och vid extra styrelsemöten den 29 juni 2016 beslöt styrelserna i AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad (publ), och dess dotterbolag Fortum Värme att acceptera budet och att teckna avtalet villkorat av ett godkännande i kommunfullmäktige i Stockholms stad. För affärens slutliga genomförande återstår ett lagakraftvunnet beslut där kommunfullmäktige godkänner avtalet. Ett sådant ärende planeras till kommunfullmäktige i september 2016.

Analys och konsekvenser

Den planerade försäljningen av gasverksamheten har inneburit att nya avtal om nyttjande av stadens tunnlar samt markförläggningsavtal för stads- och fordonsgasledningar i allmän platsmark och annan av staden ägd mark inom Stockholms kommun behövt tas fram.

Berörda avdelningar från trafik- och exploateringskontoret har medverkat i förhandlingarna i nära samarbete med Stockholms Stadshus AB och med stöd av stadsledningskontorets juridiska avdelning. Avtalsarbetet har behövt hanteras skyndsamt med anledning av tidplanen för försäljningen.

Avtalens löptid har av detta skäl anpassats för att möjliggöra en omförhandling i närtid om så anses nödvändigt.

Avtalens giltighet är villkorade av ett godkännande i exploateringsnämnden- och trafiknämnden.

Trafikkontorets och exploateringskontorets synpunkter

De nya avtalen bygger huvudsakligen på de gamla avtalen och innehåller inga stora förändringar i sak. Avtalen har uppdaterats efter dagens förutsättningar och förtydligats på en rad punkter.

I avtalen regleras rätten att nyttja stadens tunnlar och allmänna platsmark för stads- och fordonsgasledningar. De reglerar även hur anläggningar karteras, samordning av arbeten, skadeståndsskyldigheter m.m.

En för kontoren viktig fråga är hur ansvaret för att bekosta sanering och omhändertagande av miljöfarliga ämnen från gasnätet fördelas. I enlighet med miljöbalken så ska verksamhetsutövaren ansvara för detta vilket nu också tydligt framgår av markförläggningsavtalet.

Nyttjanderättsavgifterna är lämnade oförändrade i de båda avtalen.

Trafikkontorets och exploateringskontorets förslag

Kontoren föreslår att nämnderna godkänner föreliggande avtal om nyttjande av stadens tunnlar samt markförlägningsavtal för stads- och fordonsgasledningar i allmän platsmark och annan av staden ägd mark inom Stockholms kommun.

Slut

Bilagor

1. Markförlägningsavtal, med bilagor
2. Avtal om nyttjande av stadens tunnlar